

TLAČOVÁ SPRÁVA NÁRODNÉHO DIVADLA KOŠICE

Divadlo pre všetkých v sezóne viacerých jubileí

Národné divadlo Košice chce v novej sezóne uviesť 10 premiérových titulov

Desať premiérových titulov, niekoľko koncertov a projekty pre deti pripravuje na novú sezónu 2024/2025 Národné divadlo Košice. Sezóna s heslom „Divadlo pre všetkých“ sa ponesie v znamení viacerých jubileí a je v poradí 80. sezónou divadla od vzniku v roku 1945.

„Sezóna bude v znamení 100. výročia vzniku Východoslovenského národného divadla, ktoré si pripomenieme veľkým koncertom pri Immaculate hneď v jej úvode, 13. septembra. Zároveň spolu s múzeom a galériou pracujeme na príprave výstavy k tomuto výročiu. Chcel by som zdôrazniť, že nová sezóna, ktorá je zároveň 80. sezónou nášho divadla, sa ponesie v znamení hesla *Divadlo pre všetkých*, od detí až po tých najstarších. Plány sú veľmi pekné a verím, že sa nám ich podarí zrealizovať,“ povedal o novej sezóne generálny riaditeľ Ondrej Šoth.

Sezóna sa začne nezvyčajne, hosťovaním divadla Nová scéna Bratislava, ktoré počas prvého septembrového víkendu uvedie v Historickej budove NDKE v dvoch predstaveniach svoj nový muzikál *Oliver!*. „Tešíme sa najmä na deti, pre ktoré pripravíme zaujímavý program s našimi opernými, baletnými a činohernými štúdiami. A na druhej strane sa veľmi tešíme na to, že recipročne na začiatku sezóny uvedieme na Novej scéne v Bratislave našu úspešnú operetu *Vojvodkyňa z Chicaga*,“ dodal Ondrej Šoth.

V dramaturgickom pláne Národného divadla Košice na novú sezónu je 10 premiérových titulov. Balet NDKE pripravuje dve premiéry. „Prvá bude v októbri a príde k nám veľké meno v umeleckom svete, choreograf Akram Khan a veľmi sa tešíme na túto spoluprácu. Pre každého tanečníka v našom baletе bude tento projekt veľkým prínosom do profesijného umeleckého života. Pripraví u nás dve svoje inscenácie v jednej. Prvá je *Dust*, druhá *Kaash*, z ktorých vznikne jeden celok s prestávkou. Tieto inscenácie sú trochu kontrastné a zažijeme v nich väčší rozmer štýlu, ktorý predstavuje Akram Khan,“ priblížil riaditeľ Baletu NDKE Šimon Stariňák. V druhej polovici sezóny pribudne do baletného repertoáru nový klasický balet, temperamentný *Don Quijote*.

Činoherný súbor má v plánoch päť premiérových titulov, tri na Malej scéne NDKE a dva v Historickej budove NDKE. Prvou premiérou bude v októbri inscenácia hry Ferdinanda von Schiracha *Ona hovorí, on hovorí*. „Chceme sa ňou dotknúť súdneho prostredia a otázky viny či neviny. Jej autor Ferdinand von Schirach je zaujímavý najmä tým, že každá jeho inscenácia

končí tým, že o vine či nevine rozhodujú diváci. Túto inscenáciu uvedieme ako prví na Slovensku a medzi prvými v Európe, keďže európska premiéra bude niekoľko dní pred nami vo Viedni,“ zdôraznila riaditeľka Činohry NDKE Alena Ďuránová. V novembri príde do historickej budovy jedno z diel slovenskej klasickej dramatickej literatúry, *Dobrodružstvo pri obžinkoch* Jána Palárika. „Je o zmierení spoločenských tried a národov, čo je tiež veľmi aktuálna téma,“ dodala Alena Ďuránová.

Druhú polovicu sezóny otvorí činohra vo februári inscenáciou hry Csabu Székelyho *Banský kvet*, ktorá bola v roku 2012 vyhlásená za najlepšiu maďarskú drámu a získala cenu kritikov. Aj túto hru uvedie Národné divadlo Košice. „V máji prinesieme inscenáciu hry Simona Stonea *Yerma*, ktorej témou je túžba po dieťati a to, čo takáto krehká túžba môže spôsobiť vo vzťahu a v živote ženy alebo páru. Sezónu uzavrieme v júni Shakespearovým Richardom III. Toto dielo netreba nijako zvlášť predstavovať. Téma je rovnako aktuálna: Čo je schopný urobiť človek, ktorý túži po moci a ide za ňou aj cez mŕtvolu. Verím, že aj vďaka týmto titulom bude nová sezóna pre našich divákov veľmi bohatá a my sa na ňu veľmi tešíme,“ uviedla riaditeľka činohry Alena Ďuránová.

Riaditeľ Opery NDKE Roland Khern Tóth pripomenul ešte jedno jubileum, ktorému bude venovaný veľký koncert v úvode sezóny, na ktorom sa budú podieľať všetky tri súbory divadla, opera, balet aj činohra. Je ním 125. výročie otvorenia historickej budovy divadla. Na september pripravuje opera aj ďalší koncert poprednej domácej sólistky Michaely Várady a jej priateľov.

„Veľmi sa tešíme na našu prvú opernú premiéru, ktorou bude na konci novembra *Krútnava* Eugena Suchoňa. Toto dielo sme začali plánovať už pred dvoma rokmi a verím, že sa nám podarí doviest' všetko do úspešného konca, pretože ju uvádzame pri príležitosti 75. výročia premiéry tejto veľmi významnej slovenskej opery, ktoré bude 10. decembra. Verím, že vznikne inscenácia, ktorú budeme môcť posunúť aj do sveta a hostovať s ňou podobne ako tomu bolo pred päťdesiatimi či šesťdesiatimi rokmi,“ povedal Roland Khern Tóth o prvej opernej premiére sezóny.

V druhej polovici sezóny chce opera nadviazať na úspešný covidový projekt *La Traviata / Dáma s kaméliami* a uviesť v novom šate celú operu Giuseppe Verdiho. Podľa riaditeľa opery je domáci ansámbl na novú *La Traviatu* viac ako vhodný a v novej inscenácii dostanú priestor práve domáci umelci. „V závere sezóny by sme radi pripravili *Čardášovú princeznú* v originálnom naštudovaní v nemeckom jazyku so slovenskými dialógmi. Pre mňa je veľmi dôležité aj to, že aj v tomto projekte bude pokračovať spolupráca s činohrou, tak ako v operetách *Vojvodkyňa z Chicaga* a *Netopier*,“ uviedol k tretej premiére operného súboru Roland Khern Tóth.

Operu čakajú aj zaujímavé zájazdy. Okrem už spomínaného hostovania s operetou *Vojvodkyňa z Chicaga* na Novej scéne v Bratislave na začiatku roka 2025 košická opera opäť vycestuje na

veľký Festival hudobného divadla Opera do Prahy, kde uvedie operu Karola Szymanovského Král Roger.

8. 7. 2024

Svjatoslav Dohovič, web editor a PR

Dramaturgický plán 80. sezóny Národného divadla Košice

13. 9. 2024

Ďakujeme 2024 – Vivat Národné divadlo Košice

Slávnostný open air koncert k 100. výročiu vzniku Východoslovenského Národného divadla pri Immaculate na Hlavnej ulici

21. 9. 2024

Michaela Várady & friends

Koncert

Historická budova NDKE

11. 10. 2024 a 12. 10. 2024

Ferdinand von Schirach: *ONA HOVORÍ, ON HOVORÍ*

Činohra NDKE

Malá scéna NDKE

Najnovšia inscenácia celosvetovo uznávaného spisovateľa, dramatika a najprestížnejšieho advokáta, je dráma zo súdneho prostredia, v ktorej sa zaoberá témou znásilnenia. Ona hovorí jedno a on tvrdí niečo iné a vôbec nie je jasné, na čej strane je pravda. Balansuje na hrane našich predsudkov či potenciálnych očakávaní a rozhodne nevytvára postavu jednoznačnej obete a jasného páchatela. Košickí diváci uvidia inscenáciu nielen ako prví na Slovensku, ale aj medzi prvými v Európe!

18. 10. 2024 a 19. 10. 2024

Akram Khan: *DUST, KAASH*

Balet NDKE

Historická budova NDKE

Dust

Akram Khan a Tamara Rojo sa spojili, aby zahrali Dust v rámci inscenácie Anglického národného baletu Lest We Forget, ktorá je spomienkou na sté výročie prvej svetovej vojny. Práca Akrama Khana Dust je o posilnení postavenia žien vo vojne, najmä keď sa stali hlavnou pracovnou silou v krajine.

Kaash

Akram Khan sa spojil s uznávanými talentami Anisha Kapoora a Nitin Sawhney, aby predstavili prvé celovečerné dielo skupiny Akrama Khana. „Hinduistickí bohovia, čierne diery, indické časové cykly, tabla, stvorenie a ničenie“ boli východiskovými bodmi pre toto dielo v roku 2002. Kaash (hindské slovo pre „keby len“) pokračoval v pátraní Akrama Khana stavať mosty medzi svetom súčasného tanca a indickou klasickou tanečnou formou Kathak.

11. 10. 2024 a 12. 10. 2024

Ján Palárik: *DOBRODRUŽSTVO PRI OBŽINKOCH*

Činohra NDKE

Historická budova NDKE

Jedno z najznámejších diel slovenskej klasickej dramatickej literatúry, ktoré prináša ideu zmierenia spoločenských tried aj národov. V čom je pre nás táto idea aktuálna? V Palárikovej veselohre sú to predovšetkým mladí, pre ktorých láska môže ísť ruka v ruke s toleranciou. Nespútanosť a sila mladosti kontrastujú so starým svetom. Inscenácia má ambíciu ponúknuť pôvodne obrodenecký príbeh ako dynamický a zábavný presah k dnešku.

29. 11. 2024 a 30. 11. 2024

Eugen Suchoň: KRÚTŇAVA

Opera NDKE

Historická budova NDKE

Krútnava je dramatickým a psychologickým príbehom zo Slovenska. Originálny námet hriechu a odpustenia, ktorý pozostáva zo šiestich obrazov. Typická zápleтка lásky dvoch mužov k jednej žene, vražda soka zo žiarlivosti, svadba, narodenie dieťaťa, ozývajúce sa svedomie hlavného hrdinu, ale i finálna katarzia, ktorá prináša zmierenie a odpustenie. Opera NDKE uvedie tento titul pri príležitosti 75. výročia prvého uvedenia *Krútnavy* v decembri 1949.

Február 2025

Széékely Csaba: BANSKÝ KVET

Činohra NDKE

Malá scéna NDKE

Sociálna dráma s čiernym humorom napísaná v McDonaghovskej poetike. Inscenácia nám ukazuje to, aká je skutočná realita dedinského života, kde žijú ľudia tvrdí a prísni ako baňa, ale vo vnútri ukrývajú veľké ľudské bohatstvo. Najlepšia nová maďarská dráma 2012, ktorá získala cenu kritikov. Pôjde o prvé uvedenie na Slovensku!

21.3.2025 a 22.3.2025

Giuseppe Verdi: LA TRAVIATA

Opera NDKE

Historická budova NDKE

La traviata je jedným z najznámejších operných príbehov – je to tragický príbeh lásky medzi parížskou kurtizánou Violetta a Alfredom, synom z dobrej rodiny. Pod tlakom spoločnosti a Alfredovho otca urobí Violetta rozhodnutie, ktoré znamená koniec ich vzťahu i jej vlastný koniec. Silný sociálno-kritický námet, ktorý spôsobil v čase svojho vzniku škandál, je stále aktuálny i dnes.

11. 4. 2025 a 12. 4. 2025

Miguel de Cervantes: DON QUIJOTE

Balet NDKE

Historická budova NDKE

Don Quijote je balet založený na príbehoch románu *Dômyselný rytier Don Quijote de la Mancha* od španielskeho spisovateľa Miguela de Cervantesa. Pôvodnú choreografiu vytvoril Marius Petipa na hudbu Ludwiga Minkusa. Premiéra prebehla 26. decembra 1869. Hlavná dejová línia milostného príbehu o zakázanej láske Kitri a Basila, ktorá sa prelína do sveta excentrického šľachtica Dona Quijota, ktorý sa vydal hľadať spoločne so svojim verným Sancho Panzom rytierske dobrodružstvá.

Máj 2025

Simon Stone: YERMA

Činohra NDKE

Malá scéna NDKE

Ona, úspešná novinárka a jej manžel trávia noc vo svojom novom dome. Pri šampanskom mu prezradí, že túži po dieťati. Tých pár krehkých, nevinných slov sa však časom zmení na nočnú moru. Austrálsky filmový a divadelný režisér, herec a dramatik Simon Stone preniesol Lorcovu hru (u nás uvádzanú pod názvom Plánka) zo španielskeho vidieka do súčasného veľkomesta. K tomu využíva scény a slovník blízky modernému divákovi a preto inscenácia nebude vhodná pre mládež do 18 rokov.

Jún 2025

W.Shakespeare: *RICHARD III*

Činohra NDKE

Historická budova NDKE

Shakespeareovu hru môžeme označiť súčasnou terminológiou za politický thriller. Dodnes láka inscenátorov najmä vďaka postave Richarda, nadčasového obrazu politika-uzurpátora moci, ktorý sa kvôli trónu neštíti ísť cez mŕtvoly. Manipulátor, ktorý dokáže svojou dokonalou rétorikou zviest aj svoju najväčšiu odporkyňu a strategicky odstrániť každého nepohodlného oponenta je archetypom, ktorého novodobé varianty sa cyklicky objavujú na mocenskej mape. Táto postava je príležitosťou pre zdatného herca a v našom prípade - herečku. Chceme sa zamerať na charakter a vnútorný svet človeka, ktorý musí neustále niečo predstierať, meniť a skrývať svoju identitu. Richardovým hendikepom je v tomto prípade pohlavie.

Emmerich Kálmán: Čardášová princezná

Opera NDKE

Historická budova NDKE

Nová inscenácia *Čardášovej princeznej* v aktualizovanej úprave prinesie na javisko HB NDKE nové dialógy a pôvodnú originálnu hudobnú verziu v spoločensky aktuálnej podobe, so všetkým šarmom a humorom, ktorý si tento žáner zaslúži. Vytvorí tak, napriek všetkému vtipu a zhovievavosti predlohy, zrkadlo histórie 30-tych rokov minulého storočia, ale i našej súčasnej spoločnosti.

Zájazdy

- September 2024 – Emmerich Kálmán: Vojvodkyňa z Chicaga – hosťovanie Opery NDKE na Novej scéne v Bratislave
- 4. 10. 2024 – Lars von Trier: Idioti – hosťovanie Činohry NDKE v Spišskom divadle v Spišskej Novej Vsi
- 4. 2. 2025 – Karol Szymanowski: Kráľ Roger – Opera NDKE na 16. ročníku festivalu hudobného divadla Opera 2025 v Prahe

Hosťujúce predstavenia

- 7.9.2024 a 8.9.2024 - Lionel Bart: Oliver! – hosťovanie Divadla Nová scéna v Národnom divadle Košice
- 22. 9. 2024 a 4. 6. 2025 – Hosťovanie Radošinského naivného divadla v Národnom divadle Košice

Ostatné aktivity NDKE

Pilotný projekt Ministerstva kultúry SR Kultúra pre školy. V rámci projektu NDKE zahrá v období mesiacov september-december 2024 vyše 20 inscenácií pre deti a mládež v Historickej budove NDKE a na Malej scéne NDKE.